

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/136/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123209949
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2123209949.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa/deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa matky - C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, F., zast. Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, advokátka, so sídlom SNP 10, Hlohovec, a otec - G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, I., zast. JUDr. Ľubomír Kišac, advokát so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany, o návrhu matky na udelenie súhlasu za otca k zmene priezviska, takto

rozhodol:

I. Súd udeľuje matke súhlas za otca – G. B., nar. XX.XX.XXXX na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX z jeho doterajšieho priezviska „B.“ na priezvisko „E.“.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 21.12.2023 sa matka maloletého A. domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by jej súd udelil za otca súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX z jeho terajšieho priezviska „B.“ na priezvisko „E.“.

2. Návrh odôvodnila tým, že maloletý A. pochádza z partnerského vzťahu navrhovateľky a otca maloletého. Rodičia maloletého už počas tehotenstva matky (v 5. mesiaci) partnerský vzťah ukončili. Otec maloletého už v tom čase dlhodobo pracoval v Nemecku, kde pracuje aj doposiaľ. Otec sa pred narodením a aj po narodení maloletého dieťaťa o A. zaujímal veľmi málo, takmer celá starostlivosť o maloletého bola a aj doposiaľ je na matke. Matka s maloletým A. od roku 2019 žije v spoločnej domácnosti s J. E., s ktorým má maloletú dcéru J. E., nar. X.XX.XXXX, dňa X.X.XXXX uzatvorili manželstvo a všetci spoločne žijú a vychovávajú mal. A. a mal J.. Manžel matky od začiatku spoločného života s matkou berie mal. A. ako vlastného syna, je medzi nimi vytvorený veľmi silný citový vzťah, maloletý ho volá otec, vníma ho ako otca, spolu s matkou zabezpečuje všetky každodenné potreby rodiny a maloletých detí, ale aj výlety, voľnočasové aktivity, lekársku starostlivosť, edukatívne činnosti atď. Biologický otec maloletého A. videl maloletého 2-3 krát za posledné 2 roky, vždy na chvíľu, keď ho matka doviezla do bydliska otca. Maloletý nemá so svojim biologickým otcom vytvorený žiaden vzťah, vníma ho ako cudzieho človeka, ako uja, s ktorým sa max. 2 x ročne pri návšteve zahrá. Biologický otec sa na maloletého pýta matky sms správami raz za 2- 3 mesiace, žiadnym spôsobom nezabezpečuje jeho potreby, s výnimkou platenia výživného sa na jeho výchove a výžive nepodieľa, nerieši jeho zdravotné problémy, potreby súvisiace s výchovou a vzdelávaním, jeho rozvoj, záujmy a podobne. Maloletý vzhľadom k tomu, že už je predškólak, vníma rozdiel v tom, ako sa volá jeho matka, jej manžel a jeho mal. sestra J. a začína sa matky dopytovať, prečo sa on volá inak, verbalizuje záujem volať sa E. a byť plnohodnotným členom rodiny. Matka má za to, že v najlepšom záujme maloletého by bolo, aby aj jeho priezvisko bolo E., s čím aj manžel matky súhlasí, nakoľko považujú za veľmi dôležité, aby

mal A. také priezvisko ako ľudia, s ktorými žije. Pre dieťa je jednoduchšie pochopiť situáciu, že „žijeme spolu, tvoríme rodinu, a preto máme rovnaké priezvisko“. Pre A. ako dieťa (obzvlášť v nízkom veku) je zjavne frustrujúce, ak má priezvisko odlišné ako zvyšní členovia rodiny (matka, súrodenci), matka má preto záujem, aby mal. A. vyrastal v pokojnom prostredí a nebol zaťažovaný takýmito otázkami. Ak sa rodičia dieťaťa nedohodnú na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takomto prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska na návrh niektorého z rodičov, môže iba udeliť súhlas rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska (rozsudok KS v Trnave, č.k. 9CoP/21/2014 zo dňa 19.06.2014). Zástupkyňa matky argumentuje tým, že súd udelí súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska výlučne v prípade, ak je zmena priezviska v najlepšom záujme dieťaťa (rozsudok KS v Žiline sp. zn. 11CoP/15/2015 zo dňa 20.04.2015). I keď v spoločnosti dochádza k liberalizácii nazerania na normu, že celá rodina má rovnaké priezvisko, zo všeobecne známych záverov detských psychológov je nepochybné, že pre dieťa je ideálne, aby malo také priezvisko ako človek (ľudia), s ktorým(i) žije. Preukázanie záujmu maloletých detí je v každom konaní týkajúcom sa maloletých detí prvoradým (porovnaj uznesenie KS v Trnave, č.k. 26CoP/11/2014 z 30.05.2014). Vzhľadom k tomu, že s otcom maloletého má matka problém sa na čomkoľvek dohodnúť, obracia sa na súd, aby nahradil súhlas otca vo veci zmeny priezviska maloletého. Ako prílohy doložili: rodný list maloletého A., rodný list J. E., sobášny list, fotografie.

3. K podanému návrhu sa vyjadril otec maloletého, s návrhom matky na zmenu priezviska nesúhlasí, uvádza, že otcovstvo k maloletému uznal, pričom matka súhlasila, aby maloletý mal priezvisko „B.“ Matka maloletého vedela, že on pracuje v zahraničí, kde bol i v čase, maloletého narodenia. Na Slovensku trávi málo času, nakoľko je pracovne vzdialený v zahraničí, to je jediný dôvod, prečo sa so synom nestretáva častejšie. Voči synovi si plní všetky povinnosti, na maloletého platí mesačne výživné 400 Eur. To, že sa matka vydala, nie je relevantný dôvod na zmenu priezviska pre maloletého. Matka uvádza, že A. sa zaujíma, prečo má iné priezvisko, ale neuvádza, prečo mu nevysvetlila dôvod, naopak, stále otca nazýva ujo, aj pred synom. On upozornil matku maloletého, nech mu hovorí pred ním po mene, ale nič sa nezmenilo. Keď sa so synom hrajú, rozprávajú sa, syn je bezprostredný, kontaktný, komunikatívny. Návšteva trvá dve hodiny, zoberie si darčeky od neho, aj od jeho matky. Keď je v I., tak sa zabávajú v dome, v izbe, prípadne na dvore, kolobežku skúšal pred domom na ulici. A. má ponúknuté ovocie, koláčik, pitie. Keď však je návšteva v E. K., tak sú len na ulici, či páli slnko, či je chladno, či zlé počasie. So synom na výlete nebol nikdy, pretože sa to zo strany matky nedá - aj z rozhodnutia súdu. Na syna sa informuje sms, platí dosť vysoké výživné, zabezpečuje finančnú úsporu, taktiež platí šetriacu poisťku. So synom má záujem sa stretávať, chce vidieť ako vyrastá, chce byť jeho súčasťou. Poukazuje na súdnu prax všeobecných súdov, podľa ktorej na povolenie zmeny priezviska nie je právny nárok a k takejto zmene môže dôjsť len ak existujú závažné dôvody, akými sú neplnenie si vyživovacej povinnosti voči dieťaťu, neprejavovanie záujmu o dieťa, strata citového vzťahu alebo iný vážny dôvod, kedy nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, aby sa udržiaval a prehlboval pocit spolunáležitosti s dotknutým rodičom. V tomto prípade sa nejedná ani o jeden z uvedených dôvodov (na uznesenie KS Nitra, sp. zn. 5CoP/5/2021, rozsudok KS Žilina, sp. zn. 11CoP/28/2018, rozsudok KS Banská Bystrica, sp. zn. 17CoP/43/2020, rozsudok KS Trenčín, sp. zn. 19CoP/46/2019). Pokiaľ ide o argumentáciu matky, že maloletý verbalizuje záujem volať sa E., poukazuje na rozhodnutia NS SR (5 Cdo 47/2017 alebo 7 Cdo 205/2016) ako aj Európsky súd pre ľudské práva (vo veci C. c/a Fínsko z 9. mája 2006 č. 18249/02), že nie je možné stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevziať a založiť rozhodnutia iba na jeho priani a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozh. KS Trenčín zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 19CoP/46/2019, KS v Trnave zo dňa 19.09.2018, sp. zn. 24CoP/47/2018). Rozhodnutie musí vychádzať z komplexného posúdenia celej situácie v rodine a súd by mal brať do úvahy i to, že maloleté dieťa trávi s jedným rodičom každý deň, zatiaľ čo s druhým rodičom je v obmedzenom kontakte. Maloleté dieťa sa tak môže stotožňovať s názormi toho rodiča, s ktorým trávi podstatnú časť života, bez toho, aby si uvedomovalo všetky dôsledky. Podľa súdnej praxe rozdielnosť priezviska maloletého a rodiča, ktorý sa zmeny domáha, nie je bez ďalšieho dôvodom na udelenie súhlasu na zmenu priezviska. (KS Prešov zo dňa 13.03.2018, sp. zn. 3CoP/1/2018). Rozdielnosť priezvisk, život maloletého dieťaťa s rodičom zásadne neovplyvňuje. Meno a priezvisko je súčasťou práva na rodinný život podľa čl. 8 Európskeho dohovoru. Zmenou priezviska sa následne stráca formálny rodový identifikátor k druhému rodičovi (KS Nitra, sp. zn. 5CoP/5/2021). Priezvisko každého človeka je súčasťou jeho identity a pomáha mu poznať rodinné korene, identifikovať sa s rodičmi a vytvoriť si pocit súnáležitosti s nimi (KS Trenčín zo dňa 22.08.2018, sp. zn. 5CoP/29/2018). Pri vstupe do manželstva alebo pri narodení dieťaťa mimo manželského vzťahu totiž rodičia sami určujú, aké priezvisko bude mať ich dieťa, preto pokiaľ sa matka rozhodla pre priezvisko po otcovi dieťaťa, nemôže byť ukončenie vzťahu alebo manželstva dôvodom na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. S poukazom na KS v Prešove rozhodnutie zo dňa 18.05.2021,

sp. zn. 21CoP/156/2020, práve rodičia domáhajúci sa zmeny priezviska majú adekvátnym spôsobom vysvetliť, prečo sa deti volajú inak. Meno a priezvisko je identifikačným údajom každej jednej osoby, vrátane maloletých detí. O priezvisku maloletého A. sa rodičia dohodli po jeho narodení. Rozhodovanie o mene a priezvisku teda patrí rodičom, ako nositeľom rodičovských práv a povinností. V danom prípade neexistujú závažné dôvody pre zmenu priezviska maloletého A. B. a navrhuje po vykonanom dokazovaní návrh matky zamietnuť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom oboch rodičov maloletého dieťaťa, procesnej opatrovníčky, oboznámením sa s listinami založenými do spisu, s rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/41/2020 – 134 zo dňa 19.11.2020 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/41/2020 – 134 zo dňa 19.11.2020 v konaní o zmene úpravy rodičovských práv a povinností bolo s účinnosťou od 01.08.2020 výživné na maloletého A. zvýšené na sumu 400,- eur mesačne, bolo rozhodnuté o zročnom výživnom, styk otca s maloletým A. bol upravený takto:

- každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 14.00 hodiny do 16.00 hodiny,
- každý párný kalendárny týždeň v nedeľu od 09.00 hodiny do 11.00 hodiny,

s tým, že otec sa zaväzuje matke minimálne 5 dní pred termínom styku SMS správou oznámiť, či sa styk v daný víkend zrealizuje. V prípade, že tak otec neurobí, nie je matka povinná mu styk s maloletým umožniť. Uvedená úprava styku sa bude realizovať počas celého roka vrátane sviatkov a prázdnin. Matka sa zaväzuje maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi v čase začiatku styku v nepárnom kalendárnom týždni v mieste svojho bydliska a v párnom kalendárnom týždni v mieste bydliska otca, pričom je oprávnená byť pri styku otca s maloletým prítomná. Otec sa zaväzuje dodržiavať stanovené hodiny styku a v čase skončenia styku odovzdať maloletého matke v nepárnom kalendárnom týždni v mieste jej bydliska a v párnom kalendárnom týždni v mieste bydliska otca. Matka sa zaväzuje v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov na strane maloletého nebude môcť uskutočniť, oznámiť otcovi túto skutočnosť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku.

6. Splnomocnená zástupkyňa matky na nariadenom pojednávaní dňa 15.04.2024 uviedla, že sú splnené podmienky na udelenie súhlasu za otca z priezviska „B.“ na „E.“, je to v najlepšom záujme malol. Pri narodení maloletého bolo dohodnuté priezvisko B., avšak dieťa nemalo dohodnuté meno, rodný list bol pôvodne vystavený tak, že meno „neurčené“, priezvisko „B.“, a to z dôvodu, že na mene sa rodičia nezhodli. Následne došlo k súhlasnému vyhláseniu na matrike rodičov o mene „A.“. Cestou súdu riešili aj nároky nevydatej matky, nakoľko otec sa nechcel dobrovoľne podieľať, otec sa tiež bránil výške výživného, aktuálne otec platí 400,-eur, z toho 50,-eur na sporenie. Styk otca s malol. je upravený na každú nepárnu sobotu od 14:00 do 16:00 hod. a každú párnú nedeľu v mieste bydliska otca od 09:00 do 11:00 hod. V r. 2022 sa otec stretol s malol. v I. v mesiacoch 8/2022, 10/2022 a 12/2022, v r. 2023 v 4/2023 bolo stretnutie zrušené, v realizovalo sa iba v 8/2023, 12/2023. V r. 2024 sa otec nestretol s maloletým ani raz. Otec matku kontaktuje iba sporadicky, vôbec nepíše malému ani na narodeniny, meniny, nezaujíma sa, ako sa má v škole, kam pôjde do školy, či je chorý, zdravý. Otec vlastným nezaujmom neurobil nič, aby sa ich vzťah rozvíjal. Záujem otca o malol je na popud jeho matky- starej matky malol. To, že pracuje v zahraničí je jeho slobodné rozhodnutie, rovnakú prácu by vedel vykonávať aj na Slovensku. Otec je živnostník, súd ustálil v konaní jeho príjem cca X.XXX,-XXX, matka vedela, aké mesačné platby otcovi chodia, v čase, keď spolu žili, platby chodili na jej účet. Malol. A. by mal v 9/2024 nastúpiť na povinnú školskú dochádzku, pre neho sú najbližšími osobami mama, sestra a manžel matky. Na ďalšom nariadenom pojednávaní dňa 07.08.2024 zástupkyňa matky uviedla, že majú vedomosť, že otec bol na Slovensku vo februári, aj v máji, aktuálne je na Slovensku od 27. júla, na sociálnych sieťach sa prezentoval rodinnou oslavou, ani raz matku nekontaktoval, nezaujímal sa o malol., od otca neprišla žiadna aktivita o stretnutie so synom, nezaujíma sa, do akej školy ide, matka potrebuje od otca súhlas k nástupu syna do školy, nebol ani v tomto nápomocný. Súhlas je potrebný aj vzhľadom na nástup malol. do školy. Malol. nevie, kto je jeho biologický otec, za otca považuje manžela matky. Otec je v jeho živote absolútne pasívny. Nevie o svojom dieťati úplne nič, ako sa má, kto sú jeho kamaráti, do akej školy chodí, kto sú jeho lekári, vôbec sa o neho nezaujíma. Keď ide maloletý k otcovi, matka mu povie, že ide k G. ako k rodinnému známemu. V rámci záverečnej reči uviedla, že sú splnené podmienky na udelenie súhlasu matke na zmenu priezviska malol. z „B.“ na „E.“. Otec sa nikdy o malol. nezaujímal, absentuje v jeho živote, dieťa potrebuje vedieť kam patrí, A. patrí do rodiny E.,

7. Splnomocnený zástupca otca uviedol na nariadenom pojednávaní dňa 15.04.2024, že otec nesúhlasí so zmenou priezviska, poukazuje na to, že otcovstvo k malol. uznal, matka súhlasila s priezviskom „B.“. Skutočnosť, že matka sa vydala, zmenila priezvisko nepovažujú za tak závažný dôvod na zmenu priezviska. Otec si plní vyživovaciu povinnosť v rámci svojich možností, ktoré sú limitované tým, že pracuje v Nemecku, prejavuje záujem o dieťa tým, že keď je na Slovensku, sa stretne s malol. Nariadeného pojednávania, ako aj informatívneho stretnutia sa otec nezúčastňoval z pracovných dôvodov. Zástupca bol s otcom osobne 06.02.2024, kedy podpísali plnú moc. V rámci záverečnej reči uviedol, že neboli splnené podmienky na udelenie súhlasu zmeny priezviska. Otec má citový vzťah k dieťaťu, platí riadne výživné aj na úspory. Dôvodom, prečo sa t.č. s malol. málo stretáva, sú jeho pracovné povinnosti v zahraničí, je limitovaný prácou, o malol. má záujem, uvedenú situáciu chce riešiť. Ako prílohy doložili: Fotografie, VUB sporenie, Allianz poisťku.

8. Matka uviedla na nariadenom pojednávaní dňa 15.04.2024, že otec býva na Slovensku každé 2 mesiace. Naposledy sa ozval v 12/2023, odvtedy nie, myslí si, že bol na Slovensku aj tento víkend, nakoľko dával na Fb fotky zo záhrady v obci I. u jeho mamy. Predtým mali dohodnuté stretnutie v 8/2023, toto sa realizovalo v I., trvalo cca 2 hod., stretnutie dňa 23.12.2023 z dôvodu zlého počasia zrušil, toto malo byť realizované u nej v E. K.. Predtým stretnutie v 4/2023 sa nerealizovalo, matka aj s maloletým bola už na ceste do I.. Matka má vedomosť, že otec žije v Nemecku aj s priateľkou, pracuje ako montážnik, nemajú deti. Jeho nesúhlas so zmenou priezviska si vysvetľuje ako iniciatívu jeho mamy (starej matky maloletého). Syn žije v tom, že jej manžel je jeho otec. Ak otec aj poukazuje, že mu nevyhovuje víkendové stretávanie, boli situácie, keď mu ponúkla iný náhradný termín namiesto víkendu, stalo sa tak aj okolo veľkej noci v roku 2023, že mu vyhovela, aj malol. išla zaviesť k otcovi, avšak otec sa nakoniec ospravedlnil z dôvodu choroby.

9. Otec sa na prvé nariadené pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť ospravedlnil pracovnými dôvodmi. Na ďalšom nariadenom pojednávaní uviedol, že nesúhlasí so zmenou priezviska. Dôvodom nestretávania sa s malol. sú jeho pracovné povinnosti v zahraničí, keď bol na Slovensku, neozval sa malol., lebo bol z prebiehajúceho konania rozladený. Naposledy, keď sa s malým videl, boli spolu asi 2 hodiny, bolo to v domácnosti jeho mamy, kde má trvalé bydlisko. Aktuálne sa zaučá v Nemecku v oblasti montáže a demontáže výťahov, doteraz pracoval ako živnostník, rozoberal stroje. V Nemecku žije s priateľkou, iné deti nemá. Na otázku súdu otec uvádza, že tento piatok sa vracia do Nemecka, na Slovensku je od 26.07.2024, nevie s istotou, kedy príde opäť na Slovensko, nevie si to plánovať. On synovi nepovedal, že je jeho otec, lebo si myslí, že by to mala urobiť matka. Na otázku súdu, prečo sa od podania návrhu, čo je 12/2023 doposiaľ aspoň súdu nesnažil preukázať väčší záujem o malol., otec uviedol, že mu nevyhovujú návštevy v sobotu a v nedeľu v bydlisku matky. Na Slovensko by sa chcel vrátiť, potom by chcel vzťah so synom zlepšiť, avšak min. do konca roka sa to nepodarí kvôli práci. Dlh na výživnom nemá.

10. Procesný opatrovník súhlasí so zmenou priezviska malol., otec sa viac ako pol roka nezaujíma o malol. A., ktorý bol vypočutý, sám sa vyjadril, že sa chce volať rovnako ako jeho matka a jeho sestra.

11. Zo správy UPSVR Piešťany zo dňa 17.04.2024 vyplýva, že dňa 10.04.2024 vykonali šetrenie pomerov na adrese E. XX, F. v domácnosti matky, kde sa nachádzala matka mal.- D. E., jej manžel J. E., ako aj mal. deti A. B. a J. E.. Jedná sa o štvorizbový rodinný dom v osobnom vlastníctve manžela matky. Mal. A. disponuje v domácnosti vlastnou detskou izbou, riadne a účelne zariadenou, vybavenou všetkým potrebným vybavením pre dieťa jeho veku samostatná posteľ, nábytok, hračky a ostatné príslušenstvo. Hygiena v domácnosti bola v čase šetrenia na výbornej úrovni. V domácnosti matky sú vytvorené optimálne podmienky pre všestranný rozvoj mal. A.. Matka uviedla, že styk mal. s otcom je síce určený súdom, ale otec sa napriek tomu stretáva s mal. veľmi sporadicky, podľa matky si otec vymýšľa rôzne dôvody, prečo sa styk nemôže uskutočniť. Maloletého A. otec videl 2-3 krát za posledné cca 2 roky. Na mal. prispieva sumou 400 Eur mesačne. Otec často marí stretávanie, mal. si k nemu nemal kedy vybudovať puto, nazýva ho ujom, má k nemu veľmi neutrálny vzťah. Za otca považuje manžela matky- J. E., oslovuje ho tatino, aj v čase šetrenia mal. nazýval pána E. „tatino“. Pán E. pomáha matke s výchovou mal., zabezpečuje o mal. riadnu starostlivosť, bráva ho na výlety, venujú sa rôznym voľnočasovým aktivitám. Vzťah mal. s pánom E. sa javil v čase šetrenia veľmi prirodzený, vrúcny a srdečný. Bolo badateľné, že mal. má k manželovi matky pozitívny vzťah. Mal. A. sa taktiež vyjadril, že sa chce volať tak isto ako sestrička a mama, vadí mu, že všetci členovia rodiny majú rovnaké priezvisko, len on nie.

12. Podľa čl. 3 bodu 1 Dohovoru o právach dieťaťa publikovaný v Zbierke zákonov ako Oznámenie č. 104/1991 Zb., záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadenia sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 40 ods. 1,2 Zákona o rodine, deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4. (ods. 1) Ak priezvisko maloletého dieťaťa nebolo určené podľa odseku 1 a rodičia majú rôzne priezviská, dohodnú sa o priezvisku dieťaťa a oznámia to matričnému úradu najneskôr do troch dní od narodenia maloletého dieťaťa. (ods. 2)

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 7 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, zmena mena alebo zmena priezviska, na ktorú je potrebné povolenie, sa v matrike vykoná na základe predloženia právoplatného rozhodnutia o zmene mena alebo zmene priezviska.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo, ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

Podľa ustanovenia § 8 Zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

13. Predmetom tohto konania je návrh matky na udelenie súhlasu za otca maloletého A. na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého. Matka návrh odôvodnila tým, že s odporcom- otcom maloletého A. nežije už od tehotenstva, otec sa o maloletého A. vždy zaujímal veľmi málo, ona uzatvorila manželstvo v roku XXXX s p. E., s ktorým má dcéru J., nar. XXXX. Manžel matky vníma mal. A. ako vlastného syna, je medzi nimi vytvorený silný citový vzťah, maloletý ho volá otec, vníma ho ako otca, p. E. spolu s matkou zabezpečujú všetky potreby rodiny aj oboch maloletých detí. Maloletý nemá so svojím biologickým otcom vytvorený žiaden vzťah, vníma ho ako cudzieho človeka, ako uja. Maloletý je predškôľák, pociťuje rozdiel v tom, ako sa volá jeho matka, jej manžel a jeho mal. sestra J., verbalizuje záujem volať sa E..

14. Nakoľko otázka zmeny priezviska predstavuje podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, je potrebný súhlas oboch rodičov. V prípadoch, kedy nie je možné súhlas druhého rodiča poskytnúť, resp. druhý rodič dieťaťa súhlas udeliť odmieta, súhlas nahradí súd svojím rozhodnutím v konaní o vyslovenie súhlasu za druhého rodiča. Musí mať však za preukázané, že uvedené je v záujme maloletého dieťaťa.

15. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný. Rodičia sa nedohodli na podstatnej veci súvisiacej s výkonom ich rodičovských práv a povinností v zmysle § 35 zákona o rodine, matka žiada o zmenu priezviska maloletého A., otec s uvedeným návrhom nesúhlasí. Prvoradým

kritériom pri rozhodovaní súdu je záujem maloletého dieťaťa, nie záujem toho ktorého rodiča. Súd zistil, že maloletý A. bol zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o mal. riadne stará a zodpovedne zabezpečuje životné potreby maloletého, a to v spoločnej domácnosti s jej manželom p. E., ktorý podľa vykonaného šetrenia plnohodnotne pomáha matke s výchovou mal. A., ako aj spoločnej dcéry J., zabezpečuje o obe mal. deti riadnu starostlivosť, venuje sa s deťmi rôznym voľnočasovým aktivitám. Vzťah mal. A. s pánom E. sa aj podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka javil veľmi prirodzený, vrúcny a srdečný, mal. A. má k manželovi matky pozitívny vzťah.

16. Odporca- otec maloletého má súdom upravený styk s maloletým, ktorý nevyužíva, resp. využíva veľmi sporadicky, vyživovaciu povinnosť si plní. Z výpovede matky i otca jednoznačne vyplýva, že otec sa s maloletým doposiaľ stretával cca 2-3x do roka, a to na veľmi krátky čas, v priemere 2 hod., za posledný polrok sa nestretávajú vôbec, keď otec ako dôvody tohto stavu uvádza to, že pracuje v zahraničí. Súd mal jednoznačne preukázané, že na to, že otec udržiava s maloletým minimálny vzťah, posledný polrok prakticky žiadny, nie je medzi nimi vytvorený žiadny blízky vzťah, maloletý dokonca ani nevie, že odporca je jeho otcom, je mu deklarované, že ide o „uja“. Maloletý A. žije v domácnosti spolu s matkou, jej manžela považuje za svojho otca, nemá vedomosť, že p. E. je otec nevlastný.

17. Súd má za to, že v danom prípade je zmena priezviska v najlepšom záujme maloletého A., ktorý sám vyslovil tento názor, sám vyjadril spolupatričnosť k rodine, ktorú tvorí jeho matka, manžel jeho matky a rovnako aj jeho mladšia sestra. Ako predškolač sa začal zaujímať, prečo sa volá inak ako zvyšok svojej rodiny, uvedené mu však nebolo vysvetlené. Súd argumentáciu otca o nestretávaní sa so A. z dôvodu jeho pracovných povinností v zahraničí nepovažuje za ospravedlniteľný dôvod, nakoľko bolo jednoznačne preukázané, že otec sa minimálne od podania návrhu do termínu pojednávania nachádzal na Slovensku viackrát (február, máj 2024), dokonca pred termínom pojednávania aj v čase od 26.7. až doposiaľ, pričom matku maloletého žiadnym spôsobom nekontaktoval, neprejavil žiaden záujem o syna, a to ani formou sms, telefonátu, či inak. Ak by aj práca v zahraničí bola dôvodom na obmedzené stretávanie sa otca so synom, nič v dnešnej technicky modernej dobe nebráni otcovi kontaktovať sa prostredníctvom vyspelých komunikačných aplikácií (WhatsApp, Skype, Messenger...), navyše s poukazom na to, že otec na týchto aplikáciách (ako uvádzala matka na Fb) prezentuje rodinné stretnutia v obci I.. Je zrejmé, že minimálne od podania návrhu mal otec možnosť vzťah so synom prehĺbiť, obnoviť, otec tak neurobil, a to ani s prihliadnutím na toto konanie. Súd nepovažuje za správny ani argument, že otec je znechutený z podaného návrhu matky na zmenu priezviska, čoho dôsledkom je úplné nestretávanie sa s maloletým za posledný polrok. Uvedené konanie v žiadnom prípade nezlepšuje vzťah medzi nimi, práve naopak, už výrazne nenaplnený vzťah medzi otcom a synom sa dostáva na nulovú úroveň. Rovnako nepresvedčila súd ani argumentácia otca ohľadne nevyhovujúceho miesta stretávania v bydlisku matky, keď matka deklarovala, že nemá problém maloletého k otcovi zaviezť, resp. dohodnúť sa aj na inom termíne, pričom tak aj v minulosti urobila, napokon však stretnutie ani neprebehlo z dôvodov prekážok na strane otca. Nič nebránilo otcovi ani iniciovať novú úpravu ohľadne stretávania sa so synom, kde by stretávanie mohlo byť prispôsobené práci otca v zahraničí, prípadne upravené miesto stretávania sa s maloletým, či nastavený širší styk s maloletým. Taktiež argumentácia otca o zmene práce a jeho návrate na Slovensko v blízkej dobe (budúci rok) sa súdu nejaví ako presvedčivá, doposiaľ mal otec možnosť tak urobiť, maloletý bude mať v 10/2024 už 7 rokov, svoje pomery si otec mohol dávno upraviť tak, aby jeho práca v zahraničí nebola prekážkou v budovaní vzťahu k synovi, avšak žiaden krok k uvedenému otec doposiaľ nepodnikol. Rovnako otec nebol proaktívny ani pri procese vysvetlenia biologického vzťahu k A., „kto“ vlastne on je voči maloletému, keď doposiaľ „strpel“, že jeho vlastný syn mu hovorí iba menom „G.“ alebo pojmom „ujo“.

18. Súd tak návrh matky vyhodnotil po starostlivom a komplexnom posudzovaní záujmov maloletého, nielen z pohľadu vysloveného názoru maloletým pred kolíznym opatrovníkom, nakoľko je logické, že maloletý môže preberať ideológiu preferenčného rodiča, s ktorým žije v jednej domácnosti. Aj vzhľadom k uvedenému a v kontexte ostatných súvislostí súd vyhodnotil návrh ako dôvodný, je v záujme maloletého takáto zmena, stotožňujúca maloletého s rodinou, v ktorej žije takmer celý svoj život. Zároveň treba uviesť, že zmena priezviska maloletého nič neznamená vo vzťahu k jeho biologickému rodičovi, ktorý má aj naďalej rovnaké rodičovské práva a povinnosti, rovnaké možnosti sa stretávať s maloletým a budovať si svoj vzťah. Súd zároveň zastáva názor, že je právom každého človeka poznať svoj biologický pôvod a svoje pokrvné rodinné väzby. V súdenom prípade je len na samotných rodičoch, akým spôsobom a v akom čase maloletému vysvetlia súvisiace okolnosti ohľadne doterajšej rozdielnosti priezvisk jednotlivých členov rodiny, resp. zmeny priezviska maloletého aktuálnym rozsudkom, pokiaľ tak

doposiaľ neurobili, v prípade potreby majú možnosť vyhľadať za uvedeným účelom aj odbornú pomoc psychológa.

19. Súdu je zrejmé, že podľa súdnej praxe rozdielnosť priezviska maloletého a rodiča, ktorý sa zmeny domáha, nie je automaticky dôvodom na udelenie súhlasu na zmenu priezviska. rovnako aj skutočnosť, že meno a priezvisko je súčasťou práva na rodinný život podľa čl. 8 Európskeho dohovoru, súd zároveň má za to, že zmenou priezviska sa nestráca rodový identifikátor k druhému rodičovi, toto závisí od kvality samotného vzťahu medzi osobami, od toho, čo do konkrétneho vzťahu rodič investuje, ako vzťah zveľaďuje a pacuje na ňom, inak povedané, ako o druhého javí záujem. V danom prípade otec vzťah so svojím synom neprehľbuje, nebuduje, nejde tu o žiadne citové puto, naopak, oveľa vrúcnejší sa javí vzťah maloletého A. k manželovi matky - p. E., ktorý nerobí rozdiel medzi svojou vlastnou dcérou J. pochádzajúcou z manželstva s matkou A. a mal. A., obe deti vychováva ako vlastné, venuje sa im, trávi s nimi spoločne čas. Na základe uvedeného súd nezáujem biologického otca považuje za závažný dôvod odôvodňujúci zmenu priezviska a zároveň túto zmenu priezviska považuje za súladnú so záujmami maloletého A.. Priezvisko každého človeka je súčasťou jeho identity a pomáha mu poznať rodinné korene, v tomto prípade je zrejmé, že maloletý sa skôr identifikuje s rodinou, s ktorou žije a práve s ňou si pocit súľadnosti vytvára. Vzhľadom na hore uvedené dôvody súd návrhu matky vyhovel a súhlas na zmenu priezviska jej udelil.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.